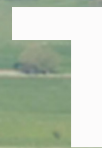




MEETJESLAND
& LEIEVALLEI
REGIONAAL
LANDSCHAP



SAMEN AAN DE SLAG VOOR LANDSCHAP, NATUUR EN ERFGOED

AANBOD VOOR INWONERS



Foto: Ludo Goossens

Wij werken met de financiële steun van:



Europees Landbouwfonds
voor Plattelandontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland



Vlaanderen
is natuur



Vlaanderen
is omgeving



Vlaanderen
is erfgoed



Vlaanderen
is open ruimte



Vlaanderen
is wetenschap



de gemeenten Aalter, Assenede, Deinze, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Lievegem, Lochristi, Maldegem, Nazareth, Sint-Laureins, Wachtebeke, Zelzate en Zulte, de polderbesturen en verenigingen actief rond natuur, landschap, recreatie, toerisme, landbouw en jacht.

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei vzw,
Oostveldstraat 91, bus 4,
9900 Eeklo
ON 0466.277.515 - RPR Gent, Afd. Gent

Wettelijk depot

D/2020/12.757/6

Redactie

Regionaal Landschap Meetjesland vzw

ISBN

eerste druk,
maart 2020

Foto's en illustraties

Coverfoto: Vallei van de Oude Kale in Deinze (Ludo Goossens)

Alle beelden zijn eigendom van Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei vzw, tenzij anders aangegeven.

INHOUD

5	EVEN VOORSTELLEN	12	Beestig onderdak
7	SAMEN AAN DE SLAG VOOR EEN STREEKEIGEN EN ECOLOGISCHE OMGEVING	15	Klein historisch erfgoed
7	Poelen	17	LEREN EN BELEVEN
8	Houtkanten en knotbomen	17	Vormingen
9	Hoogstamboomgaarden	19	Natuurlijke speel- en leerruimte
10	Hagen	21	Trage wegen
11	Landbouw en natuur	21	(Geleide) wandelingen
		22	Evenementen
		22	Publicaties



De figuurtjes die in deze brochure worden gebruikt, komen in enkele van onze projecten terug. Vandaar dat ze soms een naam dragen.



7

L

KNOTBOOM

EVEN VOORSTELLEN

16 Regionale Landschappen in Vlaanderen behouden en versterken natuur, erfgoed & streekidentiteit, klimaat, draagvlak en beleving. We brengen inwoners en partners samen rond een wervend landschapsverhaal dat inspireert en voor verbondenheid zorgt. Zo gaan we samen voor meer kwaliteitsvolle landschappen, geïnspireerd door het verleden en klaar voor de toekomst.

Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei is actief in veertien gemeenten. Ben je inwoner van een van deze gemeenten en heb je interesse om mee te werken aan het landschap? Dan bieden wij heel wat mogelijkheden om jou te helpen. Want aan de slag gaan voor het landschap, dat doen we samen.



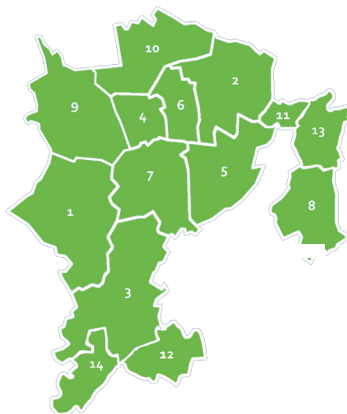
Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei vzw

Oostveldstraat 91, bus 4, 9900 Eeklo

tel. 050 70 00 42

info@RLML.be | www.RLML.be

ON 0466.277.515- RPR Gent, Afd. Gent



 [regionaallandschap.meetjesland](https://www.facebook.com/regionaallandschap.meetjesland)

 [regionaallandschapmeetjesland](https://www.instagram.com/regionaallandschapmeetjesland)

 nieuwsbrief



L

POEL

SAMEN AAN DE SLAG VOOR EEN STREEKEIGEN EN ECOLOGISCHE OMGEVING

Houtkanten, bomenrijen, hoogstamboomgaarden en andere kleine landschapselementen geven het Meetjeslandse landschap haar karakteristiek uitzicht. Ook talloze vogels, kleine zoogdieren, insecten en plantensoorten zijn van deze landschapselementen afhankelijk. Wij besteden aandacht aan de leefomgeving van diersoorten uit de streek zodat deze niet uit het Meetjesland verdwijnen. Als inwoner van het Meetjesland ben je hiervoor een onmisbare partner. We geven hieronder een overzicht van wat je in je omgeving kan aanpakken en welke dieren en planten je er mee helpt.

POELN

Een poel of 'put' was oorspronkelijk een drinkplaats voor het vee. Nu onderhouden en graven we nieuwe poelen om hun landschaps- en natuurwaarde. Onder meer heel wat kikkers en salamanders vinden er hun thuis. Voeg zelf geen vissen toe, want zij verorberen de larven van waterdieren. Staat er water in je poel, dan komt het leven vanzelf.

WAAR KUNNEN WIJ JOU BIJ HELPEN?

Wij bieden ondersteuning bij wie een poel wil aanleggen of herstellen.



opmaak omgevingsvergunning



opvolgen van de graafwerken



onderzoeken subsidiemogelijkheden



Kamiel de kamsalamander

JE HELPT ER DE NATUUR MEE!



Oever- en waterplanten



Libellen en waterjuffers



Huis- en boerenzwaluwen: modder voor de nestjes



Amfibieën zoals kikkers en (kam)salamanders



HOUTKANTEN EN KNOTBOMEN

Houtkanten en knotbomen geven structuur aan het landschap. Afhankelijk van de standplaats vind je er andere boomsoorten. Iedere houtsoort heeft zijn eigen toepassingen. Ook heel wat dieren zijn ervan afhankelijk: ze vinden er voedsel, een schuilplek of planten er zich voort. Doorheen het hele jaar zijn kanten en knotbomen waardevol. Elke soort bloeit op een ander tijdstip in het voorjaar en trekt op ieder moment verschillende bestuivers aan. In het najaar voorzien de vruchten de dieren van een lekkere maaltijd.

WAAR KUNNEN WIJ JOU BIJ HELPEN?



uitwerking van voorstellen en plannen bij de aanplant van houtkanten en knotbomenrijen



advies rond het te gebruiken plantgoed bij de aanplant van houtkanten en knotbomenrijen



onderzoeken subsidiemogelijkheden



ondersteuning bij het beheer van houtkanten en knotbomen via onder meer het in contact brengen met knotters via www.goedgeknot.be

JE HELPT ER DE NATUUR MEE!



Insecten zoals
bijen en vlinders



Vleermuizen



Kleine
vogelsoorten



Stan de steenuil



Muizenvangers



HOOGSTAMBOOMGAARDEN

Hoogstamboomgaarden zorgen voor een gevarieerd, kleinschalig landschap. Daarnaast leveren ze een winst voor de natuur, want ze vormen een bijzonder biotoop voor veel planten en dieren. En bovenal: ze leveren lekker fruit!

WAAR KUNNEN WIJ JOU BIJ HELPEN?

Wij kunnen jou helpen bij zowel het aanplanten als het herstellen van een hoogstamboomgaard.



uitwerking van voorstellen en plannen



advies bij aanplant en rassenkeuze van hoogstamboomgaarden



onderzoeken subsidiemogelijkheden



géén beheerwerken, tenzij het om achterstallig beheer gaat (herstel)



vraag en aanbod van fruit uit de boomgaard op elkaar afstemmen via www.goedgeplukt.be

JE HELPT ER DE NATUUR MEE!



Insecten zoals
bijen en vlinders



Steenuilen



Kleine
vogelsoorten



Vlera de vleermuis



Muizenvangers



HAGEN

Hagen vormen natuurlijke afsluitingen rond boerderijen, weiden en boomgaarden. Ze zijn geliefd bij vogels en andere dieren die er zich in schuil houden.

Wanneer een haag de kans krijgt breder en hoger uit te groeien, wordt de ecologische waarde groter. Er komen immers meer bloesems en vruchten in voor.

WAAR KUNNEN WIJ JOU BIJ HELPEN?



uitwerking van voorstellen en plannen bij de aanplant van hagen



advies bij aanplant en soortenkeuze van hagen



onderzoeken subsidiemogelijkheden



géén beheerwerken, tenzij het om achterstallig beheer gaat (herstel)

JE HELPT ER DE NATUUR MEE!



Vlada de vlinder



Insecten zoals
bijen en vlinders



Kleine
vogelsoorten



Egels gebruiken hagen als natuurlijke
snelwegen.



Foto: Walter Hamelinck

LANDBOUW EN NATUUR

Akkers en akkerranden zijn een belangrijke biotoop voor heel wat diersoorten, maar door veranderd gebruik in de landbouw hebben akkervogels zoals geelgors, veldleeuwerik en patrijs het moeilijk. Het inzaaien van akkers en randen met een bij- en akkervogelvriendelijk mengsel kunnen het verschil maken en zorgen dat landbouw en natuur bondgenoten worden.

De bruine kiekendief is dan weer een rietbroeder die nogal eens graanakkers opzoekt. We beschermen de nesten waar nodig tegen uitmaaien.

WAAR KUNNEN WIJ JOU BIJ HELPEN?



financiële tegemoetkoming bij bescherming van een nest van een bruine kiekendief tegen uitmaaien



advies rond het te gebruiken bloemenmengsel



financiële tegemoetkoming voor het zaadmengsel voor een akker- of akkerrand



informatie over het opstellen van beheerovereenkomsten door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM)



Sharief de bruine kiekendief

JE HELPT ER DE NATUUR MEE!



Insecten zoals
bijen en vlinders



Akkervogels



Akkerplanten



Kleine zoogdieren



BEESTIG ONDERDAK

Heel wat diersoorten profiteren van de beschutting die gebouwen bieden. Een oude schuur, kerktoren of zolder... Er huist meer leven dan je denkt. Een mooi voorbeeld van hoe mens en dier in harmonie kunnen samenleven.

Je kan sommige diersoorten een extra duwtje in de rug geven, bijvoorbeeld door het voorzien van extra nestgelegenheden.

WAAR KUNNEN WIJ JOU BIJ HELPEN?



aanbieden van gesubsidieerde nestkasten en andere huisvesting



advies rond het inrichten van een diervriendelijke zolder, ijskelder of bunker



advies voor een diervriendelijke tuininrichting



onderzoeken subsidiemogelijkheden



Zwita de zwaluw

JE HELPT ER DE NATUUR MEE!



Insecten zoals
bijen en vlinders



Kleine
vogelsoorten



Egels



Uilen



Vleermuizen



STEENUILKAST



BOUWKUNDIG ERFGOED

ERFGOED IN JE BUURT

Ook kleine monumenten als grenspalen, hekpijlers, kapelletjes, dorpspompen of bijzondere bomen behoren tot het landschappelijk erfgoed. Het zijn getuigen van de streekgeschiedenis en hebben, door hun soms specifieke regionale kenmerken, een hoge waarde.

Naast inventarisatiewerk leveren we inspanningen om dit bijzondere erfgoed te behouden en waar mogelijk te herstellen.

WAAR KUNNEN WIJ JOU BIJ HELPEN?



inventarisatie



advies bij de aanpak van de zorg, het herstel of restauratie



onderzoeken subsidiemogelijkheden



(financieel) ondersteunen kleine ingrepen

OP WELKE SOORTEN ERFGOED FOCUSSEN WIJ?



bouwkundig erfgoed



landschappelijk erfgoed



7



SNOEICURSUS

L

LEREN EN BELEVEN

Leren en beleven in het Meetjesland gaan hand in hand. We geven regelmatig vormingen om beter zorg te leren dragen voor onze mooie streek. We zetten in op groene speel- en leerruimten, trage wegen en (begeleide) wandelingen om de beleving van de streek te verhogen.

VORMINGEN

Hoe knot je op een veilige manier? Hoe en wanneer snoei je je hoogstamboomgaard? Hoe kan je op een speelse manier kennismaken met landschap, natuur en erfgoed in je buurt? Daar kunnen wij jou allemaal een antwoord op bieden.

WELKE VORMINGEN BIEDEN WIJ ZOAL AAN?



ontmoetings- en vormingsmoment voor gidsen



creatief met natuurlijke materialen (vb. wilgen)



snoeien van hoogstamboomgaarden



beheer van knotbomen, houtkanten en veilig kettingzaaggebruik



educatieve pakketten rond bijvoorbeeld zwaluwen



buurten met erfgoed





T

L

WILGENTUNNEL OP SCHOOL

NATUURLIJKE SPEEL- EN LEERRUIMTE

Sinds een aantal jaar verrijzen er op heel wat plaatsen in het Meetjesland natuurlijke speel- en leerruimten, met flinke onverharde plekken met daarop natuurlijke speelelementen zoals speelbomen, jungleparcours, water, wilgenhutten en –tunnels, bloemenweide, buitenkeukentjes en nog meer van dat leuks.

Hoe gaan we te werk?



neem contact op met ons of de provincie Oost-Vlaanderen



we bekijken met jou de mogelijkheden



intakegesprek met de provincie Oost-Vlaanderen: wat willen we?



begeleiding bij de planopmaak samen met de provincie



hulp en expertise bij realisatie, plantgoed en andere materialen



vorming over educatief gebruik van de speel- en/of leerruimte



advies over onderhoud van de speel- en/of leerruimte

Voordelen van natuurlijke speel- en leerruimten



stimuleert kinderen om te bewegen



heeft een reducerend effect op stress



positieve invloed op fysiek en mentaal welzijn van kinderen



andere





TRAGE WEG

TRAGE WEGEN

Trage wegen zijn wegen voor niet-gemotoriseerd of traag verkeer. Ze bieden heel wat mogelijkheden als wandel- of fietspad, hebben een belangrijke ecologische waarde of worden gebruikt als veilige functionele verbinding.

Hoe gaan we te werk?



overleg met particulieren over open te stellen trage wegen, in opdracht van de gemeente



in kaart brengen van trage wegen in opdracht van de gemeente en info geven over waar trage wegenkaarten te verkrijgen zijn



opmaak van overzichtskaart trage wegen in opdracht van de gemeente



opmaak van een actieplan voor het openstellen van trage wegen



hulp bij de uitvoering van herstel van trage wegen



wegspotters: meters en peters houden trage wegen in de gaten

(GELEIDE) WANDELINGEN



ontdek tweemaal per jaar een verrassend stukje natuur in het Meetjesland met de wandelingen van Natuur in je buurt



digitale spelletjestochten van LIFE ANIMATED met tablet in het Drongengoedgebied en het Meetjeslandse Krekengebied





EVENEMENTEN

Met activiteiten en evenementen betrekken we jou bij onze werking, ze kunnen je inspireren over de mogelijkheden van een samenwerking of zorgen voor ontspanning.

Wat organiseren we of helpen we organiseren?



tweejaarlijkse Bogaardendag



jaarlijkse inspiratiedag over een thema van onze werking



Dag van de Trage Weg



Week van de Bij



Week van het Bos in landschapspark Drongengoed



Speel erop Bos! in het Leen



Dag van het Park



Open Monumentendag



andere

PUBLICATIES



tweemaal per jaar de Landschapskrant



digitale nieuwsbrief, brochures en folders



boeken en naslagwerken



T

BOGAARDENDAG

L



OP DE HOOGTE BLIJVEN?

 [regionaallandschap.meetjesland](https://www.facebook.com/regionaallandschap.meetjesland)

 [regionaallandschapmeetjesland](https://www.instagram.com/regionaallandschapmeetjesland)

 [nieuwsbrief](#)

 info@RLML.be

 www.RLML.be

ON 0466.277.515- RPR Gent, Afd. Gent